

RAPPORT

**Uitvoeringsprogramma
gebiedsdossiers Limburg 2018**

Klant: Provincie Limburg

Referentie: WATBF9011R021D01

Status: 01/Finale versie

Datum: 11 december 2018

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Amerikalaan 110
6199 AE MAASTRICHT AIRPORT
Water
Trade register number: 56515154

+31 88 348 78 48 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Uitvoeringsprogramma gebiedsdossiers Limburg 2018

Ondertitel: Uitvoeringsprogramma 2018
Referentie: WATBF9011R021D01
Status: 01/Finale versie
Datum: 11 december 2018
Projectnaam: Actualisatie gebiedsdossiers Limburg
Projectnummer: BF9011
Auteur(s): Anouk Horn, Ank Kanen-Verlinden

Opgesteld door: Anouk Horn, Ank Kanen-Verlinden

Gecontroleerd door: Ank Kanen-Verlinden

Datum/Initialen: 11 december 2018

Goedgekeurd door: Ank Kanen-Verlinden

Datum/Initialen: 11 december 2018

Classificatie

Projectgerelateerd

Disclaimer

No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The integrated QHSE management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 and OHSAS 18001:2007.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding uitvoeringsprogramma	1
1.2	Doel en reikwijdte	1
1.3	Proces en betrokken partijen	2
1.4	Organisatie en verantwoordelijkheden	3
1.5	Leeswijzer	4
2	Overzicht uit te voeren maatregelen	5
2.1	Uitvoeringsprogramma met uitvoeringsaspecten	5
2.2	Planning doorwerking en uitvoering maatregelen	17
3	Monitoring voortgang en effectiviteit maatregelen	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding uitvoeringsprogramma

De Provincie is verantwoordelijk voor het veiligstellen van een duurzame drinkwatervoorziening. Zij is bevoegd gezag voor de vergunningverlening voor de drinkwaterwinning en bevoegd gezag voor de bescherming van de grondwaterkwaliteit op grond van de Waterwet. Om goed invulling te kunnen geven aan deze verantwoordelijkheid is inzicht nodig in de risico's die het bereiken van een duurzaam veilige drinkwatervoorziening in de weg staan. In landelijk verband is afgesproken om dit vast te leggen in zogenaamde gebiedsdossiers (NWO, 2010).

In 2012 c.q. 2014 heeft de provincie Limburg in samenwerking met WML, gemeenten en waterschappen voor alle drinkwaterwinningen in Limburg gebiedsdossiers met maatregelenpakketten opgesteld. De gebiedsdossiers volgen de KRW-plancyclus. Conform deze plancyclus zijn in 2018 de gebiedsdossiers geactualiseerd. Hierbij is het nieuwe landelijk protocol voor het opstellen van gebiedsdossiers uit 2016 gevolgd. Het gebiedsdossier bevat feitelijke informatie over het beschouwde gebied waarmee de problemen en risico's voor de winning zo volledig mogelijk in beeld komen. Deze problemen en risico's die er zijn voor het duurzaam veiligstellen van de drinkwaterwinningen vormen de restopgave.

De restopgave uit het gebiedsdossier 2018 vormt de basis voor het maken van afspraken over te nemen maatregelen. Het overzicht van deze maatregelen en het proces dat is gevolgd om tot deze maatregelenlijst te komen vormen voorliggend uitvoeringsprogramma. Er is één gezamenlijk uitvoeringsprogramma opgesteld voor alle gebiedsdossiers.

1.2 Doel en reikwijdte

De noodzaak voor het opstellen van een gebiedsdossier met bijbehorend uitvoeringsprogramma komt voort uit Europese en nationale wet- en regelgeving. De bescherming van grond- en oppervlaktewater is neergelegd in verschillende wetten, waaronder de Wet milieubeheer, de Drinkwaterwet, de Waterwet en de Wet Bodembescherming. Daarnaast geven de Kaderrichtlijn Water (KRW), de Bkmw (Besluit kwaliteitseisen en monitoring water) en de grondwaterrichtlijn aanwijzingen voor het provinciale beleid.

Het doel van de uitvoeringsprogramma's is met stakeholders (gemeenten, Waterschap Limburg, WML en eventuele overige organisaties) afspraken te maken over de maatregelen waarmee de restopgave uit de gebiedsdossiers worden aangepakt dan wel zoveel als mogelijk worden ondervangen. Het uitvoeringsprogramma geeft tevens inzicht in de mate van doelbereik aan het eind van de planperiode op basis van de overeengekomen maatregelen.

Er is voor zowel waterkwaliteit als waterkwantiteit een doelbereik vastgesteld, te weten:

Waterkwaliteitsdoelstelling:

- Geen achteruitgang van de waterkwaliteit (resultaatverplichting).
- Streven naar verbetering waterkwaliteit met oog op vermindering zuiveringsinspanning (inspanningsverplichting).

Deze doelen moeten uiterlijk 2027 zijn gehaald.

Waterkwantiteitsdoelstelling:

De drinkwaterwinning mag geen gevaar lopen vanwege kwantiteitsproblemen:

- Voor grondwaterwinningen moet hiervoor worden getoetst of de vergunde hoeveelheid te onttrekken grondwater kan worden benut.
- Bij oppervlaktewaterwinningen moet er rekening mee worden gehouden dat bij verminderde kwantitatieve beschikbaarheid de kwaliteit van het water sterk kan verslechteren vanwege een toename van concentraties van stoffen.

Duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening

Duurzaam schoon drinkwater is een gezamenlijke zorg! De zorg voor de bescherming van het grondwater als bron voor drinkwater is verankerd in wet- en regelgeving waarbij elke overheid van lokaal tot nationaal verantwoordelijkheden heeft. Deze zorgplicht is onder meer verankerd in de Drinkwaterwet, het Drinkwaterbesluit en de Wet milieubeheer (art.1.2). In de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is gesteld dat “achteruitgang van de kwaliteit van het grondwaterlichaam voorkomen moet worden”. Op provinciaal niveau is het beleid voor onder meer de veiligstelling van de drinkwatervoorziening vastgelegd in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg (POL) en verder uitgewerkt in het Provinciaal Waterplan 2015-2021. De regels zijn vastgelegd in de Provinciale Omgevingsverordening.

Voorliggend uitvoeringsprogramma heeft betrekking op de periode 2018-2023. Het programma levert input aan het nieuwe Stroomgebiedbeheerplan Maas 2022-2027. Daarnaast zal na afronding van voorliggend uitvoeringsprogramma in 2024 nog een (laatste) actualisatie van de gebiedsdossiers en uitvoeringsprogramma plaatsvinden voor de periode tot 2027.

1.3 Proces en betrokken partijen

De restopgave, die is vastgesteld in de geactualiseerde gebiedsdossiers, vormt het vertrekpunt voor het opstellen van het uitvoeringsprogramma. Voor de benoemde problemen en risico's is vervolgens middels werksessies met specialisten van WML en werksessies met gemeenten en waterschap een overzicht van mogelijke maatregelen opgesteld, waarbij is gekeken naar effectiviteit, technische haalbaarheid en betaalbaarheid. De effectiviteit is hierbij op basis van (lokale) kennis, ervaring en/of expert-judgement ingeschat, redenerend vanuit het te realiseren doel. Dit heeft geleid tot een selectie van maatregelen, die het maatregelenpakket vormen. Voor dit maatregelenpakket is vervolgens ingeschat hoe effectief de voorgenoemde maatregelen samen zijn in het aanpakken van de problemen en risico's (de ex ante evaluatie).

Tijdens de eerder genoemde werksessies hebben de gebiedspartners op ambtelijk niveau afspraken gemaakt over het definitieve maatregelenpakket, verantwoordelijke partijen, kostenverdeling, planning en borging van de maatregelen. De werksessies hebben zoveel mogelijk per groep van winningen/gemeenten plaatsgevonden. De hierbij gehanteerde groepsindeling is opgenomen in tabel 1.1.

Tabel 1-1 Overzicht van groepering winningen voor werksessies met gebiedspartners

Groep	Winning	Gemeente
Noord	Mookerheide, Bergen, Breehei, Grubbenvorst, Hanik, Grote Heide	Mook en Middelaar, Bergen, Venray, Horst aan de Maas, Venlo

Groep	Winning	Gemeente
Midden	Beegden, Heel, Roosteren, Schinveld	Leudal, Maasgouw, Echt-Susteren, Onderbanken
Zuid-Oost	Craubeek, Roodborn	Voerendaal, Gulpen-Wittem, Simpelveld
Zuid-West	Geulle, Waterval IJzeren Kuilen, De Tombe, Heer-Vroendaal, De Dommel	Meersen, Valkenburg, Maastricht, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem
Boringsvrije zone	Diepe winningen in boringsvrije zone Roerdalslenk; Boringsvrije zone Venloschol	Nederweert Peel en Maas Weert Roermond Roerdalen Sittard-Geleen

Bij de groepen Noord en Midden zijn niet alleen de maatregelen besproken uit de uitvoeringsprogramma's van de genoemde winningen, maar ook van de uitvoeringsprogramma's voor boringsvrije zones Venloschol en Roerdalslenk. Voor de gemeenten in de Roerdalslenk en Venloschol die geen grondwaterbeschermingsgebied van een freatische winning binnen de gemeentegrenzen hebben is een aparte werksessie gehouden.

De resultaten van de werksessie met de gebiedspartners zijn vervolgens na afstemming met Provincie en WML verwerkt in de definitieve (ambtelijk opgestelde) uitvoeringsprogramma's. Het uitvoeringsprogramma wordt door Gedeputeerde Staten van Provincie Limburg en het bestuur WML vastgesteld. Er wordt naar gestreefd dat ook de andere gebiedspartners het uitvoeringsprogramma bestuurlijk bekrachtigen.

1.4 Organisatie en verantwoordelijkheden

Door betrokken partijen zijn landelijk afspraken gemaakt over de regierol, taken, verantwoordelijkheden en kosten (zie ook het Protocol gebiedsdossiers drinkwaterwinningen, Stuurgroep Water, december 2016). De regierol voor de gebiedsdossiers en uitvoeringsprogramma's is hierbij neergelegd bij de Provincie. Uitzondering hierop zijn de rivierdossiers, waarvan de regierol bij Rijkswaterstaat ligt.

Voor voorliggend uitvoeringsprogramma ligt de regierol bij de Provincie Limburg. De belangrijkste taken die tot de regierol horen, zijn:

- Het organiseren van het cyclische proces om gebiedsdossiers en uitvoeringsprogramma's op te stellen conform de processtappen uit het protocol gebiedsdossiers drinkwaterwinningen en actueel te houden.
- Het betrekken van de benodigde partijen bij het proces.
- Het bewaken van de voortgang van de uitvoering van acties uit de uitvoeringsprogramma's door de partijen die daarvoor aan de lat staan.
- Het signaleren van knelpunten en die zo nodig bestuurlijk agenderen.

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van maatregelen ligt bij verschillende gebiedspartners. In het overzicht van uit te voeren maatregel (zie hoofdstuk 3) is per maatregel aangegeven welke partner hiervoor trekker is en welke partners eventueel een ondersteunende rol hebben.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het ambtelijk afgestemde overzicht van uit te voeren maatregelen met organisatie, financiering en actiehouders met de ex ante evaluatie van het doelbereik opgenomen. Tevens wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de planning van de doorwerking en uitvoering van de maatregelen. In hoofdstuk 3 is beschreven hoe de voortgang en effectiviteit van de maatregelen wordt opgevolgd.

Voor de restopgaves die ten grondslag liggen aan het uitvoeringsprogramma wordt verwezen naar de gebiedsdossiers.

2 Overzicht uit te voeren maatregelen

2.1 Uitvoeringsprogramma met uitvoeringsaspecten

Voor de op ambtelijk niveau geselecteerde maatregelen is in overleg met de gebiedspartners WML, Waterschap Limburg en gemeenten is per maatregel een trekker benoemd. Deze trekker is verantwoordelijk voor de uitvoering van de betreffende maatregel. In de meeste gevallen is dat de Provincie. Waar meerdere partijen betrokken zijn bij de uitvoering van de maatregelen en/of de financiering ervan, zijn deze als overige partner benoemd.

Per maatregel is bekeken in hoeverre deze past binnen een reguliere taak of al vastgesteld budget/project van een gebiedspartner. De uitvoering van deze werkzaamheden valt binnen al gereserveerde budgetten. Voor zover maatregelen aanvullende taken betreffen, is een inschatting gemaakt van het benodigde (aanvullende) budget. Het aangegeven budget is indicatief. Hier kunnen geen rechten aan worden ontleend.

Wanneer de uitvoering van een maatregel geborgd kan worden in een regulier plan of beleidsdocument, dan is dit ook aangegeven.

Tevens is ingeschat in hoeverre uitvoering van de maatregelen voldoende is om de gestelde doelen (zie paragraaf 1.2) in 2027 te behalen. Hierbij wordt zo concreet mogelijk aangegeven waar doelen naar verwachting (nog) niet worden gehaald en wat de reden daarvan is. De evaluatie is gebaseerd op een globale inschatting. Het doel hiervan vooral om aan te geven in hoeverre op de langere termijn nog aanvullende maatregelen genomen moeten worden.

Het totaaloverzicht van uitvoeringmaatregelen met de uitvoeringsaspecten en ex ante evaluatie is weergegeven in tabel 2.1.

Tabel 2.1 Uitvoeringsprogramma met ex ante beoordeling en uitwerking uitvoeringsaspecten

Probleem/risico	Winning	Maatregel	Ex ante beoordeling	Trekker	Overige partners	Reguliere of aanvullende taak	Geschat benodigd budget	Borging
Waterkwaliteit								
Nitraat	Mookerheide	Winning opnemen in het UitvoeringsProgramma van het zesde Nitraat ActieProgramma (UP 6° NAP). Dit betekent; in samenwerking met landbouwers werken aan schoner grondwater zoals project Duurzaam Schoon Grondwater.	In de Uitvoeringsovereenkomst voor de aanpak van nutriënten in de betreffende grondwaterbeschermingsgebieden is als doel opgenomen dat de uitspoeling onder landbouwpercelen kleiner is dan 50 mg/l. Met het behalen van dit doel wordt het nitraatprobleem op termijn opgelost.	Provincie / WML	DAW-coördinator, agrariërs, LLTB	Regulier		UP 6° NAP
Nitraat	De Tombe, Heer-Vroendaal, IJzeren-Kuilen, De Dommel	Er lopen diverse regionale en landelijke maatregelen om het nitraatgehalte te reduceren. Deze maatregelen zorgen voor afname van nitraatuitspoeling aan maaiveld. Winningen opnemen in UitvoeringsProgramma van het zesde Nitraat ActieProgramma (UP 6° NAP). Dit betekent; in samenwerking met landbouwers werken aan schoner grondwater zoals project Duurzaam Schoon Grondwater. Vanwege de lange reistijden is het onzeker wanneer en in welke mate er effect is waar te nemen op het onttrokken water. In de bedrijfsvoering wordt wel rekening gehouden met waterkwaliteit, middels gerichte putschakeling. Eventuele aanvullende maatregelen op de korte termijn kunnen bestaan uit aanpassing van de zuivering.	In de Uitvoeringsovereenkomst voor de aanpak van nutriënten in de betreffende grondwaterbeschermingsgebieden is als doel opgenomen dat de uitspoeling onder landbouwpercelen kleiner is dan 50 mg/l. Met het behalen van dit doel wordt het nitraatprobleem op termijn opgelost.	Provincie / WML	DAW-coördinator, agrariërs, LLTB	Regulier		UP 6° NAP
Nitraat	Craubeek, Roodborn	Er is sprake van overschrijding van de waarschuwnorm bij een of meerdere putten. Drinkwaternorm wordt niet overschreden. De trend lijkt stabiel of dalend. Desalniettemin zijn deze winningen opgenomen in UitvoeringsProgramma van het zesde Nitraat ActieProgramma (UP 6° NAP). Dit betekent: in samenwerking met landbouwers werken aan schoner grondwater zoals project Duurzaam Schoon Grondwater.	In de Uitvoeringsovereenkomst voor de aanpak van nutriënten in de betreffende grondwaterbeschermingsgebieden is als doel opgenomen dat de uitspoeling onder landbouwpercelen kleiner is dan 50 mg/l. Met het behalen van dit doel wordt het nitraatprobleem op termijn opgelost.	Provincie / WML	DAW-coördinator, agrariërs, LLTB	Regulier		UP 6° NAP
Nikkel	Bergen	1. Nagaan waar Nikkel vandaan komt (vermesting, verzuring, Reindersmeer) en op basis daarvan maatregelen nemen. 2. Winning opnemen in UitvoeringsProgramma van het zesde Nitraat ActieProgramma (UP 6° NAP). Dit betekent: in samenwerking met landbouwers werken aan schoner grondwater zoals project Duurzaam Schoon Grondwater. 3. Indien verdroging het probleem is kan worden gedacht aan de volgende maatregelen: <ul style="list-style-type: none"> Opzetten peil in waterlopen. Afname verdamping door verkleinen areaal bos. Dit moet worden afgestemd met het Natura 2000-beheerplan van Maasduinen. 	1. Inzicht in oorzaak en oplossingsrichting 2. In de Uitvoeringsovereenkomst voor de aanpak van nutriënten in de betreffende grondwaterbeschermingsgebieden is als doel opgenomen dat de uitspoeling onder landbouwpercelen kleiner is dan 50 mg/l. Met het behalen van dit doel wordt het nitraatprobleem op termijn opgelost. 3. Aanpak van de verdroging (indien dit de oorzaak is) lost het probleem met nikkel op	1. WML 2. Provincie / WML 3. Provincie	1. Provincie 2. DAW-coördinator, agrariërs, LLTB 3. Waterschap en gemeente Bergen	1. Regulier 2. Regulier 3. Regulier		2. UP 6° NAP
Aluminium	Grubbenvorst	1. Onderzoek uitvoeren naar de herkomst van het aangetroffen aluminium; <ul style="list-style-type: none"> Controleren correctheid analyseresultaten. Analyseren resultaten monitoring. 2. Indien blijkt dat aluminium wordt veroorzaakt door vermesting, kan gedacht worden aan het opnemen van de winning in het UitvoeringsProgramma van het zesde Nitraat ActieProgramma (UP 6° NAP). Dit betekent: in samenwerking met landbouwers werken aan schoner grondwater zoals project Duurzaam Schoon Grondwater.	1. Inzicht in oorzaak en oplossingsrichting 2. In de Uitvoeringsovereenkomst voor de aanpak van nutriënten in de betreffende grondwaterbeschermingsgebieden is als doel opgenomen dat de uitspoeling onder landbouwpercelen kleiner is dan 50 mg/l. Met het behalen van dit doel wordt het nitraatprobleem op termijn opgelost. Als vermesting de oorzaak is, is daarmee ook het probleem met aluminium opgelost.	1. WML 2. Provincie / WML	1. - 2. DAW-coördinator, agrariërs, LLTB	1. Regulier 2. Regulier		2. UP 6° NAP

Probleem/risico	Winning	Maatregel	Ex ante beoordeling	Trekker	Overige partners	Reguliere of aanvullende taak	Geschat benodigd budget	Borging
Chloride	Grubbenvorst, Hanik, Venloschol	<p>1. Zolang op de winningen Grubbenvorst en Hanik grondwater wordt gewonnen, zal er sprake blijven van voortschrijdende verzilting. In de huidige bedrijfsvoering worden maatregelen genomen om de mate van verzilting zo beperkt mogelijk te houden. Deze maatregelen worden voortgezet.</p> <p>2. Aanvullend wordt er een onderzoek gestart om het, in de Venloschol, duurzaam te winnen debiet te bepalen. Hierbij wordt de verziltingsproblematiek als aandachtspunt meegenomen. Dit onderzoek wordt gecombineerd met het onderzoek naar de aanvullende strategische reserve. Uit dit onderzoek zal blijken of en welke aanvullende maatregelen genomen kunnen worden.</p>	<p>1. Voortzetting van de huidige maatregelen zijn vooralsnog voldoende om goed drinkwater in Grubbenvorst en Hanik te kunnen maken.</p> <p>2. Inzicht in de winbare hoeveelheid in de Venloschol.</p>	<p>1.WML</p> <p>2.Provincie</p>	<p>1. -</p> <p>2. Waterschap, WML</p>	<p>1.Regulier</p> <p>2 Aanvullend</p>	<p>PM</p>	
Vermestingsparameters, bestrijdingsmiddelen en antropogene stoffen	Venloschol	<p>De mate waarin verhoogde vermestingsparameters, bestrijdingsmiddelen en antropogene stoffen in de pompputten van winningen worden aangetroffen kan niet alleen worden veroorzaakt door lekkages van/of kortsluitstroming via putten. Er zijn aanvullende maatregelen nodig om de grondwaterkwaliteit van het eerste en het tweede watervoerend pakket te beschermen c.q. te verbeteren.</p> <p>1. Winningen Mookerheide, Bergen, Grubbenvorst, Breehei, Beegden en Heel worden opgenomen in UitvoeringsProgramma van het zesde Nitraat ActieProgramma (UP 6° NAP). Dit betekent: in samenwerking met landbouwers werken aan schoner grondwater zoals project Duurzaam Schoon Grondwater.</p> <p>2. Op basis van te bepalen transportroutes van verontreinigingen naar het diepe pakket maatregelen formuleren en uitvoeren. Gedacht kan worden aan verbetering van toezicht en handhaving, het aanpassen van de regels in de Omgevingsverordening Limburg betreffende boringsvrije zone Venloschol, vergroten van het bewustzijn bij stakeholders van het belang van de Venloschol voor de drinkwatervoorziening.</p>	<p>1. In de Uitvoeringsovereenkomst voor de aanpak van nutriënten in de betreffende grondwaterbeschermingsgebieden is als doel opgenomen dat de uitspoeling onder landbouwpercelen kleiner is dan 50 mg/l. Met het behalen van dit doel wordt het nitraatprobleem op termijn opgelost.</p> <p>2. Door deze maatregelen worden de risico's van het ruimtegebruik ten aanzien van de grondwaterkwaliteit zoveel als mogelijk beperkt.</p>	<p>1. Provincie / WML</p> <p>2. Provincie</p>	<p>1. DAW-coördinator, agrariërs, LLTB</p> <p>2. Gemeenten, Waterschap, RUD</p>	<p>1. Regulier</p> <p>2.Aanvullend</p>	<p>PM</p>	1. UP 6° NAP
Bestrijdingsmiddelen Algemeen		<p>Een groot aantal bestrijdingsmiddelen dat wordt aangetroffen betreft oude middelen, die niet meer toegepast mogen worden. Het gaat hier veelal om een historische verontreiniging, waarvan het effect door lange reistijden nog lange tijd merkbaar zal blijven. Daarnaast worden echter ook nieuwe bestrijdingsmiddelen aangetroffen.</p> <p>Aanpak bestrijdingsmiddelenproblematiek uitwerken. Mogelijk maatregelen kunnen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Een vergelijkbaar traject als DSG / Waardenetwerken voor bestrijdingsmiddelen opstarten Verbieden van toepassing bestrijdingsmiddelen in de Omgevingsverordening Limburg. Hiervoor lijkt momenteel politiek gezien geen draagvlak, waardoor deze maatregel niet uitvoerbaar is. Op basis van toekomstige ontwikkelingen nagaan wat mogelijk is. Aanscherpen toelatingseisen bestrijdingsmiddelen CTGB, waarbij het drinkwaterbelang wordt meegenomen bij de afweging. Dit vraagt om een landelijke actie. Strengere eisen stellen voor toelating dan CTGB voor gebruik in GWBG. Stimulering gebruik van geen (of minder) bestrijdingsmiddelen. 	Regionale inspanning levert een bijdrage aan de aanpak van het probleem maar inbreng van het Rijk, als bevoegd gezag voor toelating van middelen, is noodzakelijk.	WML / Provincie	IPO, agrariërs, Vewin	Aanvullend	PM	

Probleem/risico	Winning	Maatregel	Ex ante beoordeling	Trekker	Overige partners	Reguliere of aanvullende taak	Geschat benodigd budget	Borging
Bestrijdingsmiddelen-schimmelwerend:	De Tombe, Heer-Vroendaal, IJzeren Kuilen	Het aantreffen van schimmelwerende middelen wordt mogelijk veroorzaakt door uitloging van geïmpregneerd hout dat als aanbindpalen in de fruitteelt en als perceelafscheiding wordt gebruikt. Het aantal palen dat per hectare wordt gebruikt is in de loop der jaren sterk toegenomen. Mogelijke maatregelen in dit kader zijn: <ul style="list-style-type: none"> Onderzoeken of geïmpregneerd hout inderdaad leidt tot uitloging. Indien blijkt dat er een relatie is kan overwogen worden geïmpregneerd hout actief te saneren en te vervangen door niet geïmpregneerd hout. Een financieel minder kostbaar alternatief is om niet actief te saneren, maar in te zetten op gebruik van niet geïmpregneerd hout bij de reguliere vervanging van palen. 	Inzicht in de herkomst van de schimmelwerende middelen in het grondwater. Dit is nodig om maatregelen te formuleren. Het oplossen van het probleem is afhankelijk van het achterhalen van de oorzaak en het formuleren en uitvoeren van maatregelen.	WML	Agrariërs, Provincie	Aanvullend	PM	
DCP (bestrijdingsmiddel) structureel aangetroffen Aanvullend	Grubbenvorst	Het middel DCP wordt al jaren niet meer gebruikt. Het betreft een historische verontreiniging. Hier zijn geen aanvullende bronmaatregelen mogelijk. Het oppompen van het met DCP verontreinigd grondwater kan worden beschouwd als saneringsmaatregel. Aangezien DCP door de huidige zuivering wordt verwijderd, zijn geen aanvullende maatregelen nodig.	De verontreiniging met DCP zal op termijn verdwijnen. Hoe lang dat duurt is niet bekend. Door de extra zuivering wordt de levering van goed drinkwater gegarandeerd.	WML				
Bestrijdingsmiddelen – structureel aangetroffen Aanvullend	Beegden, De Tombe, Heer-Vroendaal	Geen aanvullende maatregelen op de eerder beschreven algemene maatregelen (zie Bestrijdingsmiddelen Algemeen). Winningen Beegden, De Tombe en Heer-Vroendaal (en 10 andere) worden opgenomen in UitvoeringsProgramma van het zesde Nitraat ActieProgramma (UP 6° NAP). Dit betekent: in samenwerking met landbouwers werken aan schoner grondwater zoals project Duurzaam Schoon Grondwater. Dit richt zich primair op nitraat maar andere risicostoffen voor grondwater worden, als daar kansen voor zijn, meegenomen.	Voor Beegden geldt dat een regionale inspanning wel een bijdrage levert in de aanpak van het probleem maar inbreng van het Rijk, als bevoegd gezag voor toelating van middelen, is noodzakelijk. Voor de overige winningen geldt dat er mogelijk enige verbetering op kan treden door de maatregelen van het UP 6° NAP, maar de maatregelen zijn vooral op nutriënten gericht.	Provincie / WML	LLTB, agrariërs	Regulier		UP 6° NAP
Antropogene stoffen Algemeen		De herkomst van de antropogene stoffen is niet bekend. Er worden relatief vaak oplosmiddelen en afbraakproducten daarvan aangetroffen. Voordat uitvoeringsmaatregelen genomen kunnen worden is eerst inzicht nodig in de (mogelijke) herkomst van de aangetroffen antropogene stoffen. Als eerste maatregel wordt daarom onderzoek uitgevoerd door Werkgroep Grondwater Maas naar de mogelijke herkomst van de aangetroffen antropogene stoffen. Op basis hiervan worden maatregelen geformuleerd die in het SGBP worden opgenomen. Hierbij wordt samengewerkt met andere drinkwaterbedrijven en provincies in Nederland.	Inzicht in de herkomst van de antropogene stoffen in het grondwater. Dit is nodig om maatregelen te formuleren. Het oplossen van het probleem is afhankelijk van het achterhalen van de oorzaak en het formuleren en uitvoeren van maatregelen.	Provincie / WML	Werkgroep Grondwater Maas	Regulier		
Antropogene stoffen Chloroform Aanvullend	Alle freatische kalksteen-winningen en Roosteren	Chloroform blijkt te kunnen ontstaan door chemische processen in de bodem wanneer chloor in de bodem terecht komt. Oorzaken hiervan kunnen zijn: gebruik kunstmest, ontsmetting en natuurlijke processen. Als maatregel wordt literatuuronderzoek uitgevoerd om meer zicht te krijgen op het proces van ontstaan van chloroform door chemische processen in de bodem en in hoeverre dit een verklaring is of kan zijn voor het bij de drinkwaterwinning aangetroffen chloroform. Op basis van het onderzoek worden maatregelen genomen.	Inzicht in de herkomst van chloroform in het grondwater. Dit is nodig om maatregelen te formuleren. Het oplossen van het probleem is afhankelijk van het achterhalen van de oorzaak en het formuleren en uitvoeren van maatregelen.	WML		Aanvullend	PM	

Probleem/risico	Winning	Maatregel	Ex ante beoordeling	Trekker	Overige partners	Reguliere of aanvullende taak	Geschat benodigd budget	Borging
Antropogene stoffen DMS Aanvullend	Heel - Boschmolenplas	In de back-up voorziening van WPH wordt de inzet van de Boschmolenplas momenteel overgeslagen om verontreiniging van de Lange Vlieter met DMS te voorkomen. Zolang water in de Boschmolenplas verontreinigd is wordt deze werkwijze gevolgd. Vervolgaanpak: <ul style="list-style-type: none"> Onderzoeken waar verontreiniging vandaan komt. Zodra herkomst verontreiniging bekend is maatregelen nemen om verdergaande verontreiniging voorkomen. 	Inzicht in de herkomst van DMS in de Boschmolenplas. Dit is nodig om maatregelen te formuleren. Het oplossen van het probleem is afhankelijk van het achterhalen van de oorzaak en het formuleren en uitvoeren van maatregelen.	Waterschap	WML, provincie	Aanvullend	PM	
Microbiologische verontreiniging	Roodborn	Uitvoering in gebiedsproces afgesproken maatregelen: <ol style="list-style-type: none"> Dichten lekkages riolering De Piepert. Nemen van aanvullende maatregelen om infiltratie van beekwater te voorkomen of anders te beperken. Verbetering waterkwaliteit water Eyserbeek door saneren / beperken riooloverstorten en verwijderen (effluentlozing) RWZI Simpelveld. Deze maatregelen vragen naar verwachting meer inspanning en een langere doorlooptijd, dan bescherming tegen infiltratie. Bovendien zal de kwaliteit van het beekwater nog altijd vanuit andere bronnen worden beïnvloed. Deze maatregel zal hierdoor ook minder effectief zijn dan het verder voorkomen van infiltratie van beekwater. Daarom wordt in eerste instantie ingestoken op het nemen van aanvullende maatregelen om infiltratie van beekwater te voorkomen c.q. te beperken. Mocht dit onvoldoende effectief blijven, dient alsnog gekeken te worden naar maatregelen om de beekwaterkwaliteit te verbeteren. Het weren van mensen en honden uit het kwetsbare puttenveld. Bovenstaande maatregelen worden (deels) meegenomen in het lopende gebiedsproces "Heerlijkheid Roodborn". 	Het uitvoeren van deze maatregelen verkleint de kans op microbiologische verontreiniging van het opgepompte grondwater in Roodborn. De bijdrage van iedere maatregel aan de oplossing van het probleem is niet bekend.	<ol style="list-style-type: none"> Gemeente Gulpen-Wittem Waterschap Waterschap (WBL) en gemeente Gulpen-Wittem WML 	Partners gebiedsproces "Heerlijkheid Roodborn"	<ol style="list-style-type: none"> Regulier Regulier Regulier Regulier 		
Mergelgroeves	Heer-Vroendaal, De Tombe en eventueel IJzeren Kuilen en De Dommel	Inzicht verkrijgen bij wie het beheer van de mergelgroeves ligt.	Als de beheerder bekend is kunnen afspraken worden gemaakt om instroming van water te voorkomen en kan het risico op kortsluitstromen worden voorkomen.	Provincie	WML, Waterschap, perceel eigenaren en/of gebruikers	Aanvullend	PM	
Benutten winvergunning (waterkwantiteit)								
Verzilting	Grubbenvorst, Hanik, Venloschol	Zie waterkwaliteit, chloride.						
Capaciteit watervoerend pakket onvoldoende	Waterval	Opnemen als een van de onderzoeksdoelen bij het onderzoek naar aanvullende strategische reserve Zuid-Limburg.	Inzicht is winbare hoeveelheid	Provincie	WML	Regulier		
Droogte – capaciteit watervoerend pakket	Craubeek, Roodborn en IJzeren Kuilen	Opnemen als een van de onderzoeksdoelen bij het onderzoek naar aanvullende strategische reserve Zuid-Limburg.	Inzicht is winbare hoeveelheid	Provincie	WML	Regulier		
Winbare hoeveelheid	Roerdalslenk en Venloschol	Monitoren vordering en resultaten lopend onderzoek naar bepaling winbare hoeveelheid in de Roerdalslenk en Venloschol.	Inzicht is winbare hoeveelheid	Provincie	WML	Regulier		
N2000	Bijna alle	Monitoren resultaten onderzoek dat in kader van het opstellen van beheerplannen N2000-gebieden wordt uitgevoerd.	Inzicht is winbare hoeveelheid	Provincie	WML	Regulier		

Probleem/risico	Winning	Maatregel	Ex ante beoordeling	Trekker	Overige partners	Reguliere of aanvullende taak	Geschat benodigd budget	Borging
Ruimtegebruik								
Landbouw		Verkennen / lobbyen voor het in wetgeving vastleggen dat gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen verboden is in waterwingebieden.	Door deze maatregelen worden de risico's van het ruimtegebruik ten aanzien van de grondwaterkwaliteit zoveel als mogelijk beperkt.	WML	Provincie, agrariërs	Aanvullend	PM	
Bebouwing		Herijking van beleid in waterwingebied omtrent bebouwing.		Provincie	Gemeenten (meedenkend), WML	Regulier		Omgevingsverordening Limburg
Bebouwing		Bewustwording creëren bij bewoners in waterwingebied.		Provincie	Gemeenten, WML	Aanvullend	PM	
Recreatief medegebruik	Diverse winningen	Recreatief medegebruik uitwerken in gebiedsprocessen: herinrichting en bewustwording.		WML	Gemeenten, terreinbeheerders, omwonenden, Provincie	Aanvullend	PM	
Grondgebruik algemeen	BVZ Venloschol	Nader onderzoek uitvoeren naar herkomst van antropogene stoffen op basis van monitoring.		Provincie	WML	Aanvullend	PM	
Gebruik ondergrond								
Bestaande beregeningsputten in WWG	Bergen, Hanik, Roosteren	Inventarisatie en controle van de situering van de beregeningsputten in waterwingebied en indien van toepassing maatregelen nemen.	Door deze maatregelen worden de risico's van het gebruik van de ondergrond ten aanzien van de grondwaterkwaliteit en -kwantiteit zoveel als mogelijk beperkt.	Waterschap		Regulier		
Grondwateronttrekkingen voor beregening en duurzame energie		Bewustwording creëren rondom de regelgeving van beregeningsputten en bodemenergiesystemen bij Waterschap, gemeenten en agrariërs/bewoners/sportvelden.		Provincie	Gemeenten, Waterschap	Regulier		
Grondwateronttrekking in relatie tot ondergrondse ruimtegebruik		Gezamenlijke visie ontwikkelen op gebruik ondergrond voor bodemenergie en drinkwater (onderdeel van Omgevingsvisies).		Provincie	Gemeenten, WML, energiesector	Regulier		(inspiratiedocument) omgevingsvisie gemeenten
Grondwateronttrekkingen/energie – algemeen/toekomstige	BVZ-Roerdalslenk gemeenten	Opname van "standaard tekst" op de site van de gemeenten bij aanvraag vergunningen. De standaard tekst wordt aangeleverd door Provincie waarin specifieke dieptes per gemeente benoemd worden.		Provincie Gemeenten		Regulier		
Geothermie	BVZ's	Actualiseren van het beleid omtrent geothermie (2023).		Provincie	Gemeenten, Waterschap, WML en andere stakeholders	Regulier		Beleidsnotitie Geothermie
Funderingen	BVZ Venloschol	Inventarisatie funderingen in de Venloschol door kleilaag uitvoeren en bekijken hoe daarmee om te gaan, waar nodig monitoring inrichten.		Provincie	Betreffende gemeenten	Aanvullend	PM	
Hoofdwegen, spoorlijnen en buisleidingen								
ZSLM-spoorlijn	Roodborn	1. Plaatsen van bordjes waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied langs het spoor. 2. Met eigenaar en exploitant in gesprek gaan, zorgdragen dat drinkwaterbelang geborgd is.	Door deze maatregelen worden de risico's van spoorlijnen en buisleidingen ten aanzien van de grondwaterkwaliteit zoveel als mogelijk beperkt.	1. WML 2. Provincie		Regulier		
Spoorlijn traject Sittard – haven Born	Roerdalslenk	1. Plaatsen van bordjes waterwingebied Hoogveld. 2. Nagaan of dit traject in beheer is bij ProRail. Zo ja, geen aanvullende actie nodig. Zo nee, in gesprek gaan met eigenaar, zorgdragen dat drinkwaterbelang geborgd is.		1. WML 2. Provincie		Regulier		
Buisleidingen	Diverse winningen	Inzicht verkrijgen wie de beheerder is van de buisleidingen en afspraken maken over het onderhoud van de buizen.		Provincie		Regulier		

Probleem/risico	Winning	Maatregel	Ex ante beoordeling	Trekker	Overige partners	Reguliere of aanvullende taak	Geschat benodigd budget	Borging
Buisleidingen		Met Enexis communiceren over de zorgplicht voor drinkwater i.v.m. huisaansluitingen van gasleidingen.		Provincie	Gemeenten, VNG			
Warmtenetten		Bewustwording creëren rondom warmtenetten en bijbehorende regelgeving. Aandacht voor opslag van warmte in de ondergrond en het effect van transportleidingen van warmte.		Provincie	Gemeenten en eventuele andere stakeholders.	Regulier		
Riolering								
Riolering	Diverse winningen	Het compleet maken van de data aangeleverd door de gemeentes over het rioleringsstelsel en IBA's.	Door deze maatregelen worden de risico's van riolering ten aanzien van de grondwaterkwaliteit zoveel als mogelijk beperkt.	Gemeenten, Waterschap	Provincie (verwerkt de gegevens)	Regulier		
Riolering		Herijking van afkoppeltabel gelet op waterkwaliteit in WWG en GWBG.		Provincie	Waterschap, gemeenten	Regulier		POL, Omgevingsverordening Limburg
Vrijvervalriool in WWG	Diverse winningen	Bij vrijverval riolering in WWG elke 5 jaar rioolinspectie en eventuele lekkage repareren en daarnaast inspectie als daar op basis van monitoring reden voor is.		Gemeenten	Provincie, WML	Aanvullend	PM	GRP of opvolger
Vrijvervalriool in WWG		Gezamenlijke beoordeling resultaten rioolinspecties in het waterwingebied door WML en gemeente. Daar waar lekkages worden geconstateerd of riolering in zeer slechte staat is voeren gemeenten herstelwerkzaamheden uit.		Gemeenten	WML			
Vrijvervalriool in GWBG		Bij vrijverval riolering in GWBG elke 10 jaar rioolinspectie en eventuele lekkage repareren.		Gemeenten		Regulier		GRP of opvolger
IBA's		Afstemmen met WBL over beheer en onderhoud IBA's (bodemplozing en oppervlaktewaterlozing).		Waterschap	WBL	Aanvullend	PM	
IBA's		Bewustwording over grondwaterbescherming creëren bij bewoners van woningen met IBA's.		Waterschap (WBL)	Provincie	Aanvullend	PM	
Waterlopen								
Waterlopen in GWBG		Inzicht verkrijgen in beken die in het grondwaterbeschermingsgebied infiltreren en waar bovenstrooms overstorten op zijn aangesloten.	Door deze maatregelen worden de risico's van infiltratie van vervuild oppervlaktewater ten aanzien van de grondwaterkwaliteit zoveel als mogelijk beperkt.	Waterschap	Gemeenten	Regulier		
Waterlopen in WWG	Hanik, Hunsel, Susteren en Pey	Inzicht verkrijgen in beken die in het waterwingebied infiltreren en waar bovenstrooms overstorten op zijn aangesloten.		Waterschap	Gemeenten	Regulier		
Reindersmeer	Bergen	Nagaan wat waterkwaliteit van het Reindersmeer is en in hoeverre dit van invloed is op de winning.		WML	Waterschap, terreinbeheerder, gemeente Bergen	Aanvullend	PM	
Hoofdvaarwegennet	Roosteren, Geulle	1. Met Rijkswaterstaat in gesprek gaan, zorgdragen dat drinkwaterbelang geborgd is bij beheer en onderhoud. 2. Jaarlijks gesprek met Rijkswaterstaat over ontwikkelingen rijkswateren en rijkswegen.		1. Provincie 2. Provincie	1. Rijkswaterstaat, WML 2. Rijkswaterstaat, WML	Regulier Regulier		
Bedrijfsmatige en recreatieve activiteiten								
Algemeen	Diverse winningen	Het compleet maken van de data aangeleverd door de gemeenten over inrichtingen, sportaccommodaties en recreatieterreinen en parkeerplaatsen.	Door deze maatregelen worden de risico's bij gebruik, beheer, onderhoud en calamiteiten ten aanzien van de grondwaterkwaliteit zoveel als mogelijk beperkt.	Gemeenten	Provincie (verwerkt de gegevens)			
Inrichtingen		Bewustwordingscampagne inrichtingen voortzetten.		Provincie	Gemeenten	Regulier		
Inrichtingen		Bewustwording creëren bij handhavers voor het grondwaterbelang bij controle van inrichtingen in WWG en GWBG.		Gemeenten, Provincie	Handhavers van RUD en/of gemeenten	Aanvullend	PM	

Probleem/risico	Winning	Maatregel	Ex ante beoordeling	Trekker	Overige partners	Reguliere of aanvullende taak	Geschat benodigd budget	Borging
Sportaccommodaties en recreatieterreinen	Diverse winningen	Bewustwording creëren bij beheerders en eigenaren van sportaccommodaties en recreatieterreinen in WWG en GWBG voor het grondwaterbelang.		Provincie	Gemeenten, RECRON	Aanvullend	PM	
Parkeerplaatsen	Diverse winningen	Parkeerplaatsen in WWG toetsen op risico voor de grondwaterkwaliteit en indien nodig maatregelen nemen.		Provincie en gemeenten	WML, Waterschap	Aanvullend	PM	
Bodemverontreinigingen								
Grondwaterverontreinigingen		Monitoring voortgang en resultaat lopende onderzoeken/trajecten.	Door deze maatregelen worden de risico's van bestaande grondwaterverontreinigingen zoveel als mogelijk beperkt.	Provincie	Gemeenten	Regulier		
Ruimtelijke ontwikkelingen								
Ruimtelijke ontwikkelingen		<ul style="list-style-type: none"> - Als agendapunt opnemen in jaarlijkse gesprekken met gemeenten en waterschap. - Monitoring voortgang en resultaat lopende onderzoeken/trajecten. 	Door deze maatregelen worden de risico's van ruimtelijke ontwikkelingen ten aanzien van de grondwaterkwaliteit en/of – kwantiteit zoveel als mogelijk beperkt.	Provincie	WML, gemeenten	Regulier		
Calamiteiten/incidenten								
Calamiteitenplannen		Uitzoeken waar de Veiligheidsregio verantwoordelijk en hoe om gegaan wordt met kleinere incidenten. Zorgdragen dat het overige het drinkwaterbelang bij de gemeente is geborgd.	Door deze maatregelen worden de risico's van calamiteiten ten aanzien van de grondwaterkwaliteit zoveel als mogelijk beperkt	Provincie	Gemeenten, RUD, Veiligheidsregio's	Aanvullend	PM	Calamiteitenplannen of vergelijkbaar
Calamiteitenplannen		Bij provincie nagaan wat is opgenomen in kader van beheertaak wegen en ZSLM-spoorlijn.		Provincie		Regulier		
Zweefvliegveld Schinveld	Schinveld	<ul style="list-style-type: none"> - Bij gemeente nagaan wat vergund is. - Indien nodig met terreineigenaar in overleg treden, beperken risico's voor drinkwaterwinning bij calamiteiten. 		Provincie	Gemeente Beekdaelen	Regulier		
Vliegveld NATO Airbase Geilenkirchen	Schinveld	Mogelijke risico's meenemen bij afstemming over grensoverschrijdende grondwaterbescherming met Duitsland.		Provincie	WML	Regulier		
Calamiteiten / Preventief beleid		Provinciale site actualiseren en verbeteren omtrent grondwaterbescherming.		Provincie		Regulier		
Preventief beleid		Bewustwording creëren van drinkwaterbelang en beschermingszones bij gemeenten en borging in hun procedures en plannen.	Door deze maatregelen wordt aandacht voor drinkwaterbelang bij ruimtelijke ontwikkelingen zo goed als mogelijk geborgd.	Provincie	WML, gemeenten, Waterschap	Aanvullend	PM	
Preventief beleid		Het drinkwaterbelang borgen in het toekomstige digitaal loket omgevingswet (DSO).		Provincie	IPO	Aanvullend	PM	
Preventief beleid		Het drinkwaterbelang beter borgen op de bestaande website ruimtelijkeplannen.nl.		Provincie	IPO	Aanvullend	PM	
Preventief beleid		Het drinkwaterbelang beter borgen bij het bestaande Omgevingsloket Online (OLO).		Provincie	IPO	Aanvullend	PM	
Toezicht en handhaving								
Toezicht en handhaving		Bij prioritering toezicht en handhaving de milieurelevantie voor de drinkwatervoorziening zwaar meewegen.	Door deze maatregel wordt het drinkwaterbelang nadrukkelijk geagendeerd bij toezicht en handhaving.	Provincie	Gemeenten, RUD, Waterschap, provincie	Regulier		
Watertoets		Watertoets: borgen dat de grondwaterbeschermingsaspecten goed worden meegenomen.	Door deze maatregelen wordt aandacht voor drinkwaterbelang bij ruimtelijke ontwikkelingen geborgd.	Waterschap	Provincie	Regulier		

Probleem/risico	Winning	Maatregel	Ex ante beoordeling	Trekker	Overige partners	Reguliere of aanvullende taak	Geschat benodigd budget	Borging
Duitsland								
Ruimtelijke functies, preventief beleid en calamiteitenplannen		Inventariseren relevant ruimtegebruik, ruimtelijke ontwikkelingen en calamiteitenplannen in Duitsland en België en regelen planologische bescherming drinkwaterwinning. Op te pakken na afronding van de herberekening grondwaterbeschermingsgebieden.	Door deze maatregelen worden de risico's ten aanzien van de grondwaterkwaliteit en – kwantiteit zoveel als mogelijk beperkt	Provincie	WML	Aanvullend	PM	

In onderstaande tabellen zijn voor de volledigheid nog de maatregelen opgenomen uit de eerste generatie gebiedsdossiers die in uitvoering zijn of nog moeten worden opgestart (tabel 2.2) en doorlopende maatregelen die in kader van 1^e generatie gebiedsdossiers zijn opgestart (tabel 2.3).

Tabel 2.2 Overzicht maatregelen 1^e generatie gebiedsdossiers in die in uitvoering zijn of nog moeten worden opgestart

Maatregel	Trekker / Status	Toelichting
Communicatiemaatregelen		
2	Provincie	Opgepakt, verdere uitwerking in 2018.
5	Provincie	Dit is besproken met gemeenten en waterschap. Deze activiteit is door veel gemeenten uitbesteed aan de RUD. Maatregel nog bespreken met RUD's (actie Provincie). Periodieke afstemming uitvoeren via maatregel 1.
6	Provincie	Dit is besproken met gemeenten en waterschap. Zij brengen dit bij de medewerkers van de buitendienst onder de aandacht. Invulling Milieu-Incidentenlijn verder uitwerken (actie provincie). Periodieke afstemming uitvoeren via maatregel 1.
Stimuleringsmaatregelen		
10	Provincie + WML	Opgepakt conform landelijke afspraken. Uitgangspunten zijn vastgesteld, op basis daarvan in 2018 monitoringsplannen opstellen en uiterlijk in 2019 realiseren.
11	Provincie + WML	Project opgestart in 2017, loopt nog door tot 2020. Samenhang met maatregel 31.
14	Provincie	Deze maatregel is bij de actualisatie van 2 ^e generatie gebiedsdossiers opgepakt. Er is een standaardwerkwijze voor de inventarisatie vastgesteld. Vanwege capaciteitsgebrek konden niet alle gemeenten de inventarisatie voor de actualisatie uitvoeren. Hiervoor is vervolgactie nodig, via maatregel 1 onder de aandacht houden.
15	Provincie	Van de meeste winningen zijn geen reistijden bekend. Hierdoor kan nog geen volledige kwetsbaarheidskaart worden opgesteld. Deze maatregel kan worden opgestart na afronding van maatregel 11.
Handhavingsmaatregelen		
18	Provincie	Besproken met gemeenten en veiligheidsregio's. De aanwezigheid van WWG en GWBG is onder de aandacht gebracht. Er zijn kaarten met begrenzing verstrekt voor piketkoffers. Meldingen van veiligheidsregio's gaan naar Meldpunt Water. Echter meldpunt Water geeft vervolgens alleen meldingen door aan de betreffende gemeenten. Er zal nog vervolgactie moeten plaatsvinden.
19	Provincie	Venloschol --> inventarisatie uitgevoerd, vervolgactie nog bepalen (actie Provincie). Roerdalslenk --> inventarisatie uitgevoerd, geen vervolgactie. Geulle en Waterval --> inventarisatie uitvoeren i.s.m. WL (actie provincie).

Maatregel		Trekker / Status	Toelichting
20	Inventariseren en eventueel sluiten van illegale bodemenergiesystemen.	Provincie	Besproken met gemeenten. Is verantwoordelijkheid van provincie en moeilijk uitvoerbaar in de praktijk. Opnemen als voorbeeld bij aandachtspunt Toezicht en Handhaving in het uitvoeringsprogramma.
21	Controle putten bij inrichtingen.	Gemeenten	Besproken met gemeenten. Controle inrichtingen gebeurt door de RUD. Met name het bestaan van de Milieumeld- en klachtentelefoon onder de aandacht brengen indien men iets signaleert. Het voeren van gesprekken met de RUD is in uitvoering.
Beleidsmaatregelen			
-			
Beheersmaatregelen			
26	Tegengaan van effecten van bodemverontreinigingen.	Provincie, gem. Venlo + Maastricht	Is meegenomen in Beleidskader Bodem dat 26 juli 2016 door PS is vastgesteld. Aandachtspunt bij opstellen 2 ^e generatie gebiedsdossiers.
28	Bescherming tegen infiltratie uit oppervlaktewater in waterwingebieden.	Waterschap /WBL + gemeenten	Besproken met gemeenten en Waterschap.
29	Bescherming tegen infiltratie uit lekkende riolering in waterwingebieden.	Waterschap /WBL + gemeenten	Dit is besproken met gemeenten en waterschap. Lekkages in persriolen worden direct opgemerkt en dan ook snel worden gerepareerd. Geen vervolgactie nodig. Bescherming tegen lekkages uit vrijvervalriool is in praktijk niet uitvoerbaar. Het kan als aandachtspunt bij aanleg of renovatie van riolering worden meegenomen. Periodieke afstemming uitvoeren via maatregel 1.
30	Bescherming tegen verontreiniging ten gevolge van onderhoud infrastructuur.	Provincie	Gebruik van bestrijdingsmiddelen bij onderhoud is (inmiddels) verboden. Aandachtspunt is het gebruik van zout voor gladheidsbestrijding. Dit is besproken met gemeenten. Nagaan of er niet te veel wordt gestrooid in het grondwaterbeschermingsgebied. Veiligheid van mensen staat daarbij voorop.
Bestemmingsmaatregelen			
31	Grensoverschrijdende grondwaterbeschermingsgebieden vastleggen.	Provincie	Afgesproken is eerst maatregel 11 uit te voeren en vervolgens met de nieuw berekende contouren naar Duitsland en België te gaan. Langlopende actie waarbij men voor de formele vastlegging in Duitsland van de (traag werkende) overheid afhankelijk is. Uitzoeken wat nodig is in Vlaanderen. Naar aanleiding van berekening nieuwe GWBG hierover communiceren met Vlaanderen (actie Provincie).
32	Overleg met belanghebbende partijen in gebieden waar vee graast in waterwingebieden (winning Mookerheide).	WML	Uitvoering i.s.m. Natuurmonumenten (actie WML) Overleg met grondeigenaar (Mookerheide) loopt nog.

Legenda	
	Maatregel in uitvoering
	Maatregel moet nog worden opgestart

Tabel 2.3 Overzicht doorlopende maatregelen uit 1e generatie gebiedsdossiers

Maatregel		Trekker / Status	Toelichting
Communicatiemaatregelen			
1	Blijvende afstemming tussen betrokken partners.	Provincie	Uitvoeren jaarlijks herhalingswerkbezoeken, samen met WML, bij gemeenten, waterschap en RWS. In 2017 gesprekken gevoerd, in 2018 via 2 ^e generatie gebiedsdossiers, aandachtspunt voor vervolg.
4	Vergunningverlening en locatiekeuze evenementen.	Provincie	Dit is besproken met gemeenten en bij de meeste gemeenten geïmplementeerd. De Provincie heeft een tekstblok (zie bijlage 1) verstrekt, dat gemeenten kunnen gebruiken in hun vergunning. Periodieke afstemming uitvoeren via maatregel 1.
Stimuleringsmaatregelen			
-			
Handhavingsmaatregelen			
-			
Beleidsmaatregelen			
24	Opnemen van grondwaterbescherming in toekomstvisies.	Provincie + WML	Dit is besproken met de gemeenten. Sommige gemeenten zijn al bezig met de voorbereiding, bij anderen speelt het nog niet. Periodieke afstemming uitvoeren via maatregel 1.
Beheersmaatregelen			
-			
Bestemmingsmaatregelen			
33	Aanpassen vergunningen Wabo en Wet milieubeheer	Gemeenten	Besproken met gemeenten. Bij vergunningverlening kan de gemeente de aanvrager erop wijzen dat hij in een GWBG (of WWG) ligt en doorverwijzen naar de Provincie. Hiertoe heeft de gemeente een tekstblok (zie bijlage 1) verstrekt. Periodieke afstemming uitvoeren via maatregel 1.
34	Aanpassen van bestemmingsplannen.	Gemeenten	Besproken met gemeenten. Er is een groot verschil tussen gemeenten of en hoe zij WWG, GWBG en/of boringsvrije zones in hun bestemmingsplan hebben opgenomen. Speciale aandacht is nodig bij postzegelplannen. Periodieke afstemming uitvoeren via maatregel 1.

2.2 Planning doorwerking en uitvoering maatregelen

Dit uitvoeringsprogramma heeft een looptijd van ruim 5 jaar (2018-2023). Dit betekent echter niet dat binnen de looptijd van dit uitvoeringsprogramma alle huidige restopgaven weggenomen kunnen worden. Dit komt voornamelijk doordat:

- Er vaak eerst een onderzoeksmaatregel nodig is om de restopgave beter in beeld te krijgen. Pas na uitvoering van het onderzoek kunnen benodigde uitvoeringsmaatregelen worden vastgesteld en worden uitgevoerd.
- De toekomstige invloed van landelijke ontwikkelingen, zoals de uitwerking van het meststoffen-beleid en ontwikkelingen in gewasbestrijdingsmiddelen, moeilijk vooraf is in te schatten.
- De reactie van het grondwatersysteem op maatregelen is vaak vertraagd en niet eenduidig. Hierdoor zijn of lijken maatregelen minder effectief dan ingeschat en/of duurt het lang voordat het effect van de maatregel merkbaar is bij de drinkwaterwinning.

Voorliggend uitvoeringsprogramma moet daarom vooral worden gezien als een groeidocument, dat de in de loop van de planperiode bijstelling behoeft.

3 Monitoring voortgang en effectiviteit maatregelen

Ter ondersteuning van een tijdige uitvoering van maatregelen en waar nodig bijstelling van benodigde acties is een regelmatige afstemming over de stand van zaken ten aanzien van maatregelen en controle van de effectiviteit van de maatregelen nodig. Zeker omdat, in termen van het grondwatersysteem, al 5 voor 12 is ten aanzien van de deadline voor het bereiken van een duurzame veiligstelling van de drinkwatervoorziening.

In principe wordt de voortgang van de afgesproken maatregelen bewaakt door de trekker van de betreffende maatregel (zie tabel 2.1). Als regierolhouder organiseert de Provincie Limburg met de individuele gebiedspartners of een cluster van gebiedspartners een bijeenkomst waarin de stand van zaken ten aanzien van de uitvoering van de maatregelen en de effectiviteit in relatie tot het doelbereik gezamenlijk wordt besproken en waar nodig wordt bijgestuurd. Op basis van de resultaten van uitgevoerd onderzoek of uitgevoerde maatregelen kan in het overleg ook worden besproken welke aanvullende maatregelen nodig zouden zijn om het doelbereik te behalen.

Omdat ook landelijke maatregelen en ontwikkelingen en al lopende lokale en regionale initiatieven van invloed zijn op het behalen van het doelbereik, dient de voortgang en effectiviteit van hiervan ook gevolgd te worden. Wanneer blijkt dat bepaalde maatregelen zeer effectief zijn, kunnen deze mogelijk ook in andere gebieden worden toegepast. Wanneer blijkt dat de uitvoering is vertraagd of een maatregel minder effectief is dan verwacht, dan dient bekeken te worden of landelijk dan wel lokaal aanvullende maatregelen genomen moeten worden om toch het doelbereik te kunnen halen.

De reistijd van het grondwater naar de drinkwaterwinning is vaak lang. Bovendien is de reactie van het grondwatersysteem op maatregelen niet eenduidig. Om toch sneller en eenduidiger zicht te krijgen op het effect van de maatregel op het grondwatersysteem, kunnen indicatoren worden gekozen die dicht bij de uitvoering of uitvoerder van de maatregel liggen. De belangrijkste indicatoren in dit kader is de voortgang van uitvoering van maatregelen, afname van aangetroffen (gehalten van) probleemstoffen in het early warning meetnet op de korte termijn) en afname van aangetroffen (gehalten van) probleemstoffen in winputten op langere termijn.